

+ mapa

UCHWAŁA NR IX/42/2015
Rady Gminy Tarnawatka
z dnia 29 września 2015 r.

w sprawie uchwalenia zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Tarnawatka

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 5 i art. 40 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz.594 z późn. zm.) oraz art.3 ust.1 i art. 12 ust.1 w związku z art.27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 199 z późn. zm.)

Rada Gminy uchwała, co następuje:

§1

1. Uchwała się zmianę Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Tarnawatka przyjętego uchwałą Nr X/53/2003 Rady Gminy Tarnawatka z dnia 10 lipca 2003 r. z późn. zm., zwaną dalej „zmianą Studium”.
2. Zmiana Studium obejmuje przeznaczenie terenu, położonego po zachodniej stronie drogi gminnej nr 011581L w miejscowości Tarnawatka o dotychczasowej funkcji zabudowy rzemieślniczo-handlowej na teren o funkcji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami.

§2

1. Zmienia się tekst Studium, stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały, noszący tytuł: „STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY TARNAWATKA. ZMIANA”
2. Zmienia się rysunek Studium, stanowiący załącznik Nr 2 do niniejszej uchwały, noszący tytuł: „GMINA TARNAWATKA. STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO. ELEMENTY POLITYKI PRZESTRZENNEJ. ZMIANA”.
3. Uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz synteza ustaleń projektu zmiany Studium stanowi załącznik Nr 3 do niniejszej uchwały.

§3

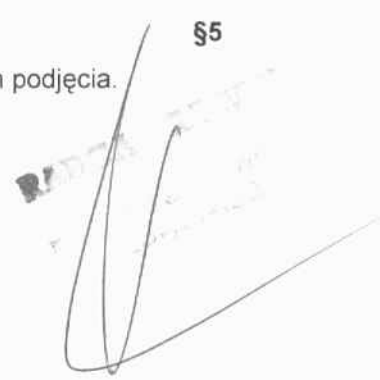
Zmianę Studium stanowią załączniki do niniejszej uchwały, o których mowa w § 2.

§4

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Tarnawatka.

§5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy
Kazimiera Mańdziuk
Kazimiera Mańdziuk

WÓJT GMINY TARNAWATKA

**STUDIUM UWARUNKOWAN I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY TARNAWATKA**

- ZMIANA-

ZAŁĄCZNIK NR 1
DO UCHWAŁY NR IX/42/2015
RADY GMINY TARNAWATKA
Z DNIA 29 września 2015 R.

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY
Kasimiera Mańdziuk
Kasimiera Mańdziuk

2015 R.

Projektant zmiany Studium:
mgr Jolanta Siemaszkiewicz
uprawnienia urbanistyczne Nr 376/88

I. WSTĘP

1. Podstawą prawną opracowania zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tarnawatka” jest uchwała Nr XXXVI/236/2014 Rady Gminy Tarnawatka z dnia 10 listopada 2014 r. o przystąpieniu do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Tarnawatka (uchwalonego uchwałą Nr X/53/2003 Rady Gminy Tarnawatka z dnia 10 lipca 2003 r. z późn. zm.).
2. Przedmiotem opracowania jest zmiana funkcji terenu położonego w miejscowości Tarnawatka, określonego w Studium jako teren zabudowy rzemieślniczo-handlowej na funkcję zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami.
3. W tekście Studium określono:
 - 1) uwarunkowania dla terenu objętego niniejszą zmianą;
 - 2) zmiany w zapisach odnoszące się do rozdziału 3 „KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA TERENÓW ZABUDOWANYCH” w zakresie przeznaczenia terenu pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną w miejscowości Tarnawatka wraz z ustaleniem wskaźników dotyczących zagospodarowania i użytkowania terenu – w formie tekstu zapisanego pogrubioną czcionką i kursywą .
4. Na rysunku Studium w skali 1:10 000 noszącym tytuł : „GMINA TARNAWATKA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO. ELEMENTY POLITYKI PRZESTRZENNEJ” wprowadzona zmiana oznaczona została graficznie kreskowaniem jasnobrązowo-czerwonym i opisana symbolami literowymi MN/U.

II. UWARUNKOWANIA DLA TERENU OBJĘTEGO ZMIANĄ STUDIUM

1. Położenie, istniejące przeznaczenie i zagospodarowanie terenu

Teren objęty zmianą Studium położony jest w centralnej części gminy Tarnawatka w granicach administracyjnych miejscowości Tarnawatka, po zachodniej stronie drogi gminnej nr 011581L i obejmuje działki od nr ewid. 592/6 do 592/12. W obowiązującym Studium przedmiotowe działki określone są jako teren zabudowy rzemieślniczo-handlowej (symbol UH, UR, UI); w stanie obecnym na przedmiotowym terenie występuje funkcja rolnicza.

2. Istniejąca infrastruktura techniczna i komunikacyjna

Teren objęty zmianą Studium w stanie istniejącym jest nieuzbrojony; w jego sąsiedztwie (w odległości ok. 100 m) przebiega sieć elektroenergetyczna, wodociąg gminny i zbiorcza sieć kanalizacyjna. Obsługa komunikacyjna terenu odbywa się poprzez zjazd z drogi gminnej nr 011581L.

3. Stan ladu przestrzennego i wymogów jego ochrony

Przedmiotowy teren stanowi rolniczą przestrzeń produkcyjną i obejmuje grunty orne, które zakwalifikowane zostały do klasy bonitacyjnej RIVb i w świetle przepisów ustawy z dnia 3 lutego

1995 r o *ochronie gruntów rolnych i leśnych* nie wymagają uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze.

4. Środowisko przyrodnicze, w tym rolnicza przestrzeń produkcyjna, zasoby wodne i surowce mineralne

Położenie: teren objęty zmianą Studium według podziału fizjograficznego Lubelszczyzny leży w prowincji: Wyżyny Polskie, podprowincji Wyżyny Lubelsko - Lwowskiej, makroregionie Rostocza, mezoregionie Rostocza Środkowego.

Rzeźba terenu – Rostocze jest wąskim wałem, którego granice wyznaczają wyraźne krawędzie denudacyjne o założeniach tektonicznych. W budowie geologicznej i orografii wału Rostocza zaznacza się wyraźny podział na odrębne bloki. Doliny przełomowe Wieprza oraz rów Tanwi z doliną Bełzec -Narol wyznaczają granice Rostocza Środkowego. Obszar ten obejmuje płaskowyże i garby rozcięte siecią dolin. Granicę północno-wschodnią stanowi krawędź poziomego erozyjnego 270 m n.p.m.. W rzeźbie terenu gminy wyróżnia się obszary wierzchowinowe w formie wydłużonych garbów międzydolinnych o przeważającym kierunku równoleżnikowym oraz dobrze wykształcone doliny rzek, poprzez lessowa pokrywę wcinające się w podłoże.

Przedmiotowy teren obejmuje fragment niewielkiego wzniesienia o wysokości 307 - 309,6 m n.p.m. i nachyleniu ok. 2° w kierunku północnym.

Gleby: na Rostoczku Środkowym na lessach przykrywających zrównania wierzchowinowe wykształciły się gleby brunatne, natomiast w miejscach wychodni kredowych na powierzchnię topograficzną zdecydowanie występują rędziny powstałe ze skał wapiennych a w obszarze pokryw piaszczystych tarasów nadzalewowych – gleby bielcowe oraz gleby piaskowe różnych typów genetycznych. W obszarze pokrywy gleb brunatnych wytworzyły się w kompleksy pszenne bardzo dobre, dobre i wadliwe oraz żytnie bardzo dobre i dobre. W obszarze występowania rędzin wytworzyły się kompleksy pszenne wadliwe oraz żytnie wadliwe, natomiast w obszarze gleb bielcowych i piaskowych różnych typów genetycznych głównie kompleksy żytnie słabe. W dolinach rzek dominują oprócz gleb brunatnych i brunatnych wylugowanych występują gleby torfowe i murszowo-torfowe oraz mułowo-torfowe, czarne ziemie i gleby glejowe.

Przedmiotowa zmiana, obejmująca teren o powierzchni 0,69 ha, dotyczy wprowadzenia funkcji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami na terenie przeznaczonym w obowiązującym Studium pod zabudowę rzemieślniczo-usługową; nie będzie miała więc istotnego wpływu na zmniejszenie zasobów użytków rolnych wskutek zmiany przeznaczenia terenów rolniczych na cele nierolnicze, nie zostaną ograniczone możliwości rozwoju rolnictwa.

Szata roślinna: według regionalizacji geobotanicznej gmina Tarnawatka położona jest w krainie geobotanicznej Rostocze w okręgu Zamojskim, podokręgu Woźuczynskim; jedynie mały fragment południowo-zachodni zaliczany jest do okręgu Rostocze Środkowe i Południowe, podokręg Zwierzyniecki. Wyróżnikiem podokręgu Woźuczynskiego (północno-wschodnia część gminy) jest znaczny udział gatunków pontyjskich, natomiast Zwierzynieckiego (południowo-

zachodnia część gminy) - najliczniejszy na Lubelszczyźnie udział gatunków górskich. Obszar gminy charakteryzuje się bardzo dużą różnorodnością na poziomie gatunkowym, siedliskowym i ekosystemowym.. Biocenozy o charakterze naturalnym lub półnaturalnym (lasy, użytki zielone, wody) występują na 43,28% powierzchni gminy, w tym lasy obejmują 26,42 %. Stan zachowania fitocenozy i zoocenozy jest bardzo dobry i dobry, kwalifikujący się miejscowo do ochrony w ramach unijnego i krajowego systemu obszarów chronionych (ostoja NATURA 2000 PLB0600012- Roztocze, rezerwat przyrody "Skrzypny Ostrów", użytek ekologiczny „Stawy Tarnawatka”, projektowany Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Roztocze i Puszcza Solska”.) Do najcenniejszych na obszarze gminy należą ekosystemy wodno- torfowiskowe stawów w dolinie Wieprza oraz ekosystemy leśne. Użytek ekologiczny „Stawy Tarnawatka” klasyfikowany jest przez ornitologów jako największa i najcenniejsza ostoja ptactwa wodno-błotnego w pd-wsch Polsce o znaczeniu europejskim.

Teren objęty zmianą Studium przekształcony jest antropogenicznie, nie występują tu biocenozy o charakterze naturalnym. Nie zinwentaryzowano w jego granicach gatunków chronionych na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 w sprawie gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną (Dz. U. 2004 Nr 168, poz. 1764). Nie odnaleziono również siedlisk priorytetowych wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

Wody podziemne i powierzchniowe: pod względem hydrologicznym gmina Tarnawatka leży na pograniczu dwóch regionów: Wyżyny Lubelskiej i Roztocza (subregion Roztocze) oraz regionu Wyżyny Wołyńskiej. Południowo-zachodnia część gminy leży w regionie Wyżyny Lubelskiej i Roztocza, natomiast północno-wschodnia w regionie Wyżyny Wołyńskiej. Gmina znajduje się w obszarze udokumentowanego zbiornika wód kredowych - Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 407-Chełm –Zamość w obszarze najwyższej ochrony obejmującym zachodnią i centralną część gminy oraz obszarze wysokiej ochrony obejmującym wschodnią część. Wody kredowe stanowią podstawowy poziom wodonośny i ujmowane są studniami wierconymi. Wody czwartorzędowe występują w kopalnej dolinie Wieprza, warstwą wodonośną są mułki czwartorzędowe. Nie są one eksploatowane do celów komunalnych ze względu na wysokie koszty uzdatniania, ujmowane są studniami kopanymi. Wody powierzchniowe tworzy Wieprz – główna oś hydrologiczna i ekologiczna regionu (krajowy korytarz ekologiczny) oraz kompleks stawów w Tarnawatce.

Teren objęty zmianą Studium, położony w centralnej części gminy Tarnawatka, znajduje się w regionie hydrologicznym Wyżyny Lubelskiej i Roztocza, w subregionie Roztocza. Teren leży w granicach projektowanej strefy ochronnej Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP Nr 407 Chełm-Zamość (w obszarze najwyższej ochrony), w zasięgu obszaru dorzecza Środkowej Wisły w odniesieniu do Jednolitej Części Wód Podziemnych (kod: PLGW2300107) oraz Jednolitej Części Wód Powierzchniowych (JCWP) rzeki Wieprz do Jacynki (kod: PRLW20002324136). Ponadto przedmiotowy teren znajduje się w zasięgu obszaru wskazanego do objęcia statusem

obszarów ochronnych zlewni wód powierzchniowych górnego Wieprza do zapory czołowej zbiornika „Nielisz” (w tym zlewnię rzeki Kryniczanki). Obowiązuje zachowanie istniejących stosunków wodnych lub ich wzbogacenia oraz podporządkowania wszelkich działań inwestycyjnych wymaganiom ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Surowce naturalne: wnioskowany teren nie znajduje się na obszarze górniczym w rozumieniu ustawy *Prawo geologiczne i górnicze*, w jego granicach ani w sąsiedztwie nie występują udokumentowane złoża kopalin.

5. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Przedmiotowy teren nie jest objęty ochroną konserwatorską, o której mowa w art. 7 pkt 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* i nie znajduje się na obszarze historycznego układu urbanistycznego; w jego granicach nie występują dobra kultury współczesnej. Zgodnie z przepisami w/w ustawy obowiązuje ochrona wszelkich znalezisk o charakterze zabytków archeologicznych (osadowe i grobowe obiekty ziemne, fragmenty pradziejowych i średniowiecznych naczyń glinianych, narzędzia wykonane z kamienia, krzemienia, kości, rogu oraz przedmioty metalowe), wstrzymanie robót ziemnych na odcinku odkrycia i znaleziska oraz bezzwłoczne powiadomienie o odkryciu właściwego konserwatora zabytków, a jeśli to niemożliwe, wójta gminy.

6. Stan prawny gruntów

W granicach terenu objętego zmianą Studium, zgodnie z wypisem z ewidencji gruntów, występują grunty prywatne.

7. Obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych

Teren objęty zmianą Studium położony jest:

- w odległości ok. 1,2 km od granicy obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Roztocze” kod PLB060012, gdzie zabrania się podejmowania działań mogących w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w istotny sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar NATURA 2000 oraz pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami,
- w granicach projektowanego na terenie Roztocza i Kotliny Sandomierskiej Rezerwatu Biosfery „Roztocze- Puszcza Solska” w celu ochrony wartości przyrodniczych istotnych dla dziedzictwa przyrodniczego Europy,
- w odległości ok. 1,3 km od rzeki Wieprz wchodzącej w skład systemu przyrodniczego gminy Tarnawatka; rzeka stanowi krajowy korytarz ekologiczny „65k dolina Wieprza” w sieci ECONET-PL jako miejsc bytowania fauny chronionej na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. o ochronie gatunkowej zwierząt.
- w otulinie Krasnobrodzkiego Parku Krajobrazowego, gdzie wszelka działalność inwestycyjna nie może negatywnie oddziaływać na przyrodę obszaru chronionego.

8. Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń

W granicach objętych zmianą Studium nie występują tereny osuwiskowe, wnioskowany teren nie jest położony w obszarze bezpośredniego zagrożenia powodzią w rozumieniu przepisów ustawy *Prawo wodne*.

CZĘŚĆ V

KIERUNKI ROZWOJU GMINY TARNAWATKA

1. KIERUNKI I ZASADY OCHRONY WARTOŚCI I ZASOBÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Zagospodarowanie przestrzenne gminy Tarnawatka należy podporządkować zasadzie zrównoważonego rozwoju, w celu zachowania istniejących wartości środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem ich roli w regionalnym i krajowym systemie obszarów chronionych, w projektowanym rezerwacie biosfery „Roztocze” oraz powiązań funkcjonalno-przestrzennych z systemem europejskim ochrony siedliskowo-gatunkowej NATURA 2000 (istniejąca ostoja) i systemem ochrony funkcjonalnej ECONET – PL.

Przez rozwój zrównoważony rozumie się taki rozwój społeczno – gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspakajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia jak i przyszłych pokoleń.

Należy preferować turystyczne walory gminy /obszary przyrodnicze rangi europejskiej, walory kulturowe/ Pańków, Niemirówek, Tarnawatka/ i krajobrazowe/ i w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju i z zachowaniem wymogów ochrony środowiska wykorzystać je gospodarczo.

Osiągnięcie powyższego celu obejmuje następujące kierunki działania:

1.1. Ochrona zgodnie z przepisami ustawy o ochronie przyrody i przepisami wykonawczymi wydanymi na jej podstawie następujących obszarów i obiektów:

- **Obszar specjalnej ochrony ptaków NATURA 2000 PLB060012 Roztocze**, w którego granicach ustala się :

- 1) zakaz podejmowania działań mogących w znaczący sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin, a także w znaczący sposób wpłynąć na gatunki, dla których został wyznaczony obszar specjalnej ochrony;
- 2) obowiązek przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla projektów zmian do przyjętych planów oraz planowanych przedsięwzięć, które nie są bezpośrednio związane z ochroną obszaru NATURA 2000 lub nie wynikają z tej ochrony, a które mogą na te obszary znacząco oddziaływać.

- **rezerwat przyrody częściowy p.n. „SKRZYPNY OSTRÓW”**

utworzony zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 7 października 1967 r. /M.P. Nr. 61, poz. 291/ obejmujący ochroną fragment starego lasu mieszanego naturalnego pochodzenia ze stanowiskiem modrzewia polskiego, o pow. 2,40 ha w lesie państwowym Nadleśnictwa Tomaszów, Leśnictwo Skrzypny Ostrów oddz. 52 ha. Na obszarze rezerwatu obowiązują następujące zakazy istotne dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy :

- wycinanie drzew oraz pobieranie użytków drzewnych za wyjątkiem wypadków uzasadnionych potrzebami gospodarstwa rezerwatowego,
- niszczenie gleby i pozyskiwanie kopalin,
- zanieczyszczania gleby,

- wznoszenia budowli oraz układanie lub budowa urządzeń komunikacyjnych i innych urządzeń technicznych.

Rezerwat posiada opracowany i zatwierdzony Decyzją Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa Znak: OPrp / I /4074/1996/2-39 z dnia 18 marca 1996 r. plan ochrony rezerwatu na okres do 31 grudnia 2009 r. Ustalenia planu ochrony są również wiążące dla miejscowego planu zagospodarowania gminy Tarnawatka.

- **użytek ekologiczny p.n. " STAWY W TARNAWATCE"** ustanowiony rozporządzeniem Nr.30 Wojewody Zamojskiego z dnia 28 października 1997 r. / Dz. Urz. Woj. Zam. Z 1996 r. Nr. 33, poz. 168 zmiana: rozporządzenie Nr.166 Wojewody Lubelskiego z dnia 24 lipca 2002 r. Dz. Urz. Woj. Lub. Z 2002 r. Nr. 80, poz. 1773 / obejmuje kompleks stawów rybnych w Tarnawatce w dolinie Wieprza w skład którego wchodzi stawy produkcyjne: „ Jan Dolny”, „ Jan Górny”, „ Płomień”, „ Rucznicza”, „ Jasna Toń”, „ Czarny” i „ Pasternik” oraz stawy wyłączone z produkcji, zarosnięte lub zarastające:

„ Czerwony”, „ Wycieranka”, „ Kępa”, „ Świtez”, „Gopło”, „ Smreczyna”, „ Morskie Oko”, „ Lei”, „ Błękitna Toń” wraz z przylegającymi łąkami, pastwiskami, zakrzaczami, lasem, groblami, rowami, drogami i nieużytkami o łącznej powierzchni 492,22 ha.

W obszarze objętym ochroną obowiązują następujące zakazy, które są wiążące dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu,
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem obiektów związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym,
- uszkodzenia i niszczenia gleby,
- wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów i innych nieczystości,
- zaśmiecania obiektu i terenu wokół niego,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody i zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych oraz gospodarki rybackiej,
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych,
- lokalizacji budownictwa lotniskowego poza miejscami wyznaczonymi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
- budowy budynków, budowli, obiektów małej architektury mogących mieć negatywny wpływ na obiekt chroniony bądź spowodować degradację krajobrazu.

Podstawowym ograniczeniem jest zakaz zmiany stosunków wodnych, jeżeli nie służą innym celom niż ochrona przyrody i zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych oraz gospodarki rybackiej. Wyklucza to możliwość zmiany stosunków wodnych np. w celu realizacji funkcji rekreacyjnej.

- pomnik przyrody obejmujący 20 lip drobnolistnych o obw. Od 190 cm do 560cm rosnących w Tarnawatce; 3 lipy drobnolistne w parku dworskim, 8 lip w szpalerze na podwórzu gospodarstwa POHZ, 8 lip w alei do kościoła oraz 1 lipa koło Plebanii. Ochrona polega na zakazie wycinania niszczenia drzew oraz lokalizowania obiektów budowlanych w odległości mniejszej niż 15 m od drzew /Dz. Urz. WRN w Zamościu z 1977 r. Nr 7 poz 31/.

Ochrona drzew polega na zakazie ich wycinania, niszczenia, wznoszenia obiektów budowlanych w oraz składowania materiałów budowlanych w odległości mniejszej niż 15m od drzewa.

1.2. Ochrony lokalnych korytarzy ekologicznych zapewniających możliwość przemieszczania się dziko żyjących zwierząt i roślin i stanowiących powiązania

funkcjonalno- przestrzenne z obszarami przyrodniczymi rangi regionalnej, krajowej i europejskiej znajdującymi się bezpośrednio lub w dalszym otoczeniu gminy oraz miejsc rozrodu i regularnego przebywania fauny oraz ostoje flory i fauny leśnej / ustawa o ochronie przyrody/:

- odcinka regionalnego korytarza ekologicznego / granica gminy- kompleks Werechanie, kompleks Dąbrowa- Dolina Wieprza z kompleksem stawów i kompleksami leśnymi Czapla Kępa i Dębina – kompleks Pańków I / łączącego międzynarodowy korytarz ekologiczny – Dolina Bugu z międzynarodowym korytarzem ekologicznym leśno-torfowiskowym- Roztoczańskim i obszarem węzłowym leśno- torfowiskowym obejmującym Roztoczański Park Narodowy i Wielkie Bagno w Puszczy Solskiej. Regionalny korytarz tworzy: dolina Huczwy, ciąg kompleksów leśnych w gm. Łaszczów, Jarczów / Uroczyso Bukowiec z rezerwatem leśnym/, Las Sojnica w gm. Rachanie, kompleks Werechanie w gm. Rachanie i Tarnawatka / rezerваты Przecinka i Skrzypny Ostrów/, kompleks Dąbrowa, Stawy Tarnawatka / użytek ekologiczny, obszar wodno- błotny o znaczeniu międzynarodowym/ i kompleks leśny Pańków. W okolicach Zielonego w gm. Krasnobród w/w korytarz łączy się z lasami korytarza roztoczańskiego.
- ostoje fauny wodno- błotnej o znaczeniu europejskim, obejmującej stawy w Tarnawatce, torfowiskową dolinę Wieprza i kompleks leśny Pańków I,
- ostoje fauny leśnej o znaczeniu regionalnym obejmującej kompleks leśny Werechanie.

1.3. Ochrona, utrzymanie i racjonalne zagospodarowania naturalnych zbiorników roślinnych, a przede wszystkim lasów, torfowisk, bagien i muraw oraz ochrona naturalnych zbiorników wodnych / ustawa o ochronie przyrody, ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych/

- zbiorowisk leśnych,
- zbiorowisk wodno- torfowiskowych oraz łąkowo – torfowiskowych w dolinach rzek,
- fragmentarycznych zbiorowisk kserotermicznych.

1.4. Ochrona obszaru gminy położonego na zachód od drogi krajowej Zamość-Tomaszów Lubelski wchodzącego w obręb projektowanego międzynarodowego rezerwatu biosfery „Roztocze”.

2. Ochrona zgodnie z przepisami ustawy o lasach i decyzją Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 2 sierpnia 1999 r. lasów, w tym lasów uznanych za ochronne polegająca na trwałym utrzymywaniu lasów i zapewnieniu ciągłości ich użytkowania zgodnie z przepisami ustawy o lasach i ustawy o zasobach strategicznych kraju.

Ochronie podlegają wszystkie lasy, niezależnie od formy własności obejmujące 26,24 % powierzchni gminy, w tym 1846,07 to lasy państwowe w zarządzie Nadleśnictwa Tomaszów. Ogólna powierzchnia lasów ochronnych wynosi 780,95 ha, w tym: lasy glebochronne 26,71 ha, lasy wodochronne 448,20 ha, lasy wodochronne stanowiące fragmenty rodzimej przyrody 213,86 ha, oraz lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody 306, 04 ha. Niektóre fragmenty lasów zaliczone są do kilku kategorii ochronności /suma kategorii ochronności jest większa od powierzchni lasów ochronnych ogółem/.

Należy realizować zalesienia gruntów rolnych nieprzydatnych do produkcji rolniczej zgodnie z kryteriami określonymi w ustawie o lasach oraz ustawie o przeznaczeniu

gruntów rolnych do zalesienia, zwłaszcza w ramach działań powstrzymujących erozję gleb oraz wzmacniania funkcji regionalnego korytarza ekologicznego. Należy dążyć do wyznaczenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Tarnawatka gruntów do zalesień granicy polno- leśnej /potrzeba opracowania operatu geodezyjno-zalesieniowego/.

3. Ochrona zgodnie z przepisami ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych gruntów rolnych klas chronionych I-IV i V-VI /organiczne/ polegająca na ograniczeniu przeznaczania ich na cele nierolnicze i nieleśne, zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji, przywracaniu wartości użytkowej zgodnie z przepisami ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych:

Ochronie prawnej podlega 7288 ha tj. 88,2 % powierzchni gminy Tarnawatka, a mianowicie:

- 61,3 % użytków rolnych gminy, w tym 91,7 % gruntów ornych /44,8% powierzchni gminy/ i 100% użytków zielonych /16,5 % powierzchni gminy/,
- 100 % lasów /26,8 % powierzchni gminy/,
- torfowiska w dolinie Wieprza /obszar torfowisk pokrywa się z obszarem użytków zielonych/

Ponadto ochronie podlegają śródpolne i śródłąkowe oczka wodne, stale lub okresowo podmokłe.

Na cele nierolnicze i nieleśne można przeznaczać przede wszystkim grunty oznaczone w ewidencji gruntów jako nieużytki, a w razie ich braku- inne grunty o najniższej przydatności produkcyjnej. Przeznaczanie gruntów leśnych na cele nieleśne należy ograniczyć do koniecznych inwestycji liniowych oraz potrzeb związanych z prowadzeniem gospodarki leśnej.

4. Ochrona zgodnie z przepisami ustawy Prawo geologiczne i górnicze udokumentowanych złóż kopalin naturalnych polegająca na racjonalnym gospodarowaniu zasobami złoża oraz wykluczeniu lokowania w obrębie złoża funkcji uniemożliwiających wyeksploatowanie surowca:

1/ Złoże opok i opok marglistych „Tarnawatka” usytuowane po wschodniej stronie drogi krajowej Zamość – Tarnawatka – Tomaszów Lubelski i graniczy bezpośrednio z północną częścią zabudowy miejscowości Tarnawatka i Pucharki.

2/ Złoże piasków „TYMIN – WERECHANIE” usytuowane po południowej stronie drogi Tarnawatka – Tymin – Werechanie – Grodysławice. W obrębie gminy Tarnawatka znajduje się jedynie zachodni fragment obszaru złożowego.

3/ Złóża torfu w dolinie Wieprza. Są to złoża niskie, szuwarowo- turzycowiskowe, turzycowiskowe lub mechowiskowe. Łączna powierzchnia złóż torfu wynosi około 1500 ha. Złoże torfu w dolinie Wieprza zostało wyłączone z bazy zasobowej kraju i podlega ochronie ze względu na zainwestowanie /systemy rowów melioracyjnych, drogi/ i użytkowanie rolnicze /łąki kośne/. Eksploatacja torfu nie może być podejmowana również ze względu na europejską rangę przyrodniczą doliny Wieprza wraz ze stawami w Tarnawatce /obszar wodno- błotny kwalifikujący się do ujęcia w spisie europejskim na podstawie konwencji ramsarskiej- projektowana ostoja europejskiego systemu ochrony siedliskowo- gatunkowej NATURA 2000, ostoja systemu CORINE biotopes/.

5. Ustanowienie przyrodniczego systemu gminy i objęcie ochroną planistyczną mającego na celu zapewnienie związków funkcjonalnych pomiędzy otwartymi terenami rolnymi i ekosystemami zbliżonymi do naturalnych /leśne, torfowiskowe, wodne/ oraz utrzymanie i

stabilizację związków funkcjonalnych z przyrodniczym systemem regionalnym, krajowym i europejskim.

Przyrodniczy system gminy tworzą :

- obszar węzłowy rangi europejskiej – szeroka, torfowiskowa dolina Wieprza z kompleksem stawów rybnych napełnionych wodą, zarastających i zarośniętych, kompleksami leśnymi „Czapla Kępa” i „Dębowe” w obrębie i kompleksem leśnym „Pańków I” przylegającym od południa, o powierzchni ponad 1000 ha. Docelowo obszar węzłowy powinien być uznany za rezerwat przyrody w granicach obecnego użytku ekologicznego lub za zespół przyrodniczo- krajobrazowy w granicach projektowanej ostoi NATURA 2000 z włączeniem Pańkowa i Niemirówka.
- obszar węzłowy rangi regionalnej – kompleks leśny „Werechanie” we wschodniej części gminy,
- węzeł ekologiczny rangi lokalnej I rzędu- kompleks „Dąbrowa” na południu gminy,
- węzeł ekologiczny rangi lokalnej II rzędu – pozostałe kompleksy śródpolne i śródłukowe,
- węzeł ekologiczny rangi lokalnej III rzędu – staw w centrum Pańkowa,
- odcinek regionalnego korytarza ekologicznego /granica gminy – kompleks Werechanie, kompleks Dąbrowa- dolina Wieprza z kompleksem stawów i kompleksami leśnymi Czapla Kępa i Dębina – kompleks Pańków I/ łączącego międzynarodowy korytarz ekologiczny – Dolina Bugu z międzynarodowym korytarzem ekologicznym leśno-torfowiskowym Roztoczańskim i obszarem węzłowym leśno- torfowiskowym obejmującym Roztoczański Park Narodowy i Wielkie Bagno w Puszczy Solskiej. Regionalny korytarz tworzy : dolina Huczwy, ciąg kompleksów leśnych w gminie Łaszczów, Jarczów /uroczysko Bukowiec z rezerwatem leśnym/, Las Sojnica w gminie Rachanie , kompleks Werechanie w gminie Rachanie i Tarnawatka /rezerwaty „Przecinka” i „Skrzypny Ostrów”/, kompleks Dąbrowa, stawy Tarnawatka /użytek ekologiczny, obszar wodno-błotny o znaczeniu międzynarodowym/ i kompleks leśny Pańków. W okolicach Zielonego w gminie Krasnobród w/w korytarz łączy się z lasami korytarza roztoczańskiego /docelowo obszar korytarza na odcinku dolina Huczwy w Łaszczowie- lasy koło Zielonego w gminie Krasnobród powinien być uznany za obszar chronionego krajobrazu lub nawet park krajobrazowy/,
- lokalne korytarze ekologiczne, doliny prawobrzeżnych i lewobrzeżnych cieków zasilających rzekę Wieprz : ciek wypływający w okolicach Kol. Partyzantów w gminie Krynice, ciek biorący początek w okolicach Sumina, ciek z okolic Skrzypnego Ostrowa oraz cieków z okolic Dąbrowy i Pańkowa,
- sięgacze ekologiczne: suche doliny, wąwozy.

Ponadto system przyrodniczy wspomagają funkcjonalnie:

- obiekty kulturowe z cennym drzewostanem podlegające ochronie:
- zespół dworski w Tarnawatce /dwór, dom administratora, budynek dawnego garażu, altana, budynki gospodarcze, stajnia z wozownią, spichlerz oraz rozległy park z licznym starodrzewem, w tym pomnikowym, wpisany do rejestru zabytków / ZA 315/,
- zespół dworski w Niemirówku / dwór/ i pozostałości starodrzewia parku /klon pospolity, kasztanowiec biały, jesion wyniosły, topola czarna, topola Maksymowicza, wiśnia ptasia, robinia akacjowa, wierzba biała, lipa drobnolistna /z młodszymi podsadzeniami/, topola czarna, świerk pospolity, wierzba biała, jarzab pospolity/ oraz zarośniętym stawem w południowej części parku – wpisany do rejestru zabytków / ZA 350/,
- cmentarz przykościelny w Tarnawatce ze starodrzewem pomnikowym ,

- cmentarz grzebalny rzymskokatolicki /dawny greckokatolicki i prawosławny/ czynny w Tarnawatce ze starodrzewiem liczącym około 50-ciu egzemplarzy /jesiony, sosny, lipy, robinie, brzozy, świerki, tuje, kasztanowce, klony/,
- cmentarz wojskowy z I i II wojny światowej, nieczynny w Tarnawatce Tartaku z drzewostanem lipowym liczącym około 40 egzemplarzy, rosnącym na obrzeżu i na kopcu /świerki, brzozy, olchy, dąb, sosna lipa/, wpisany do rejestru zabytków / ZA 414/,
- cmentarz przykościelny /dawniej przycerkiewny i grzebalny/ w Wieprzowie z drzewostanem lipowym liczącym kilkanaście egzemplarzy,
- cmentarz prawosławny w Wieprzowie, nieczynny z drzewostanem liczącym ponad 20 egzemplarzy / lipy, klony, sosna, jarzębina/ i z barwinkiem.

Drzewostan w obiektach wspomagających powinien być usuwany jedynie w przypadku stwarzania zagrożenia życia lub mienia.

- zadrzewienia przydrożne,
- śródpolne mokradła i okresowe oczka wodne.

Z systemu przyrodniczego gminy należy wykluczyć :

- lokalizację wszelkich inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów Prawa ochrony środowiska,
- zabudowę dolin rzecznych za wyjątkiem koniecznej infrastruktury technicznej i komunalnej oraz tworzenie nasypów ziemnych poprzecznie do przebiegu dolin,
- zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, za wyjątkiem koniecznej infrastruktury technicznej i komunalnej,
- podejmowanie nowych robót polegających na regulacji rzek, a także robót melioracyjnych, odwodnień budowlanych oraz innych robót ziemnych zmieniających stosunki wodne w dolinach rzek bez decyzji wojewody ustalającej warunki prowadzenia robót, wydawanej przed uzyskaniem pozwolenia budowlanego /zgłoszeniem robót budowlanych/,
- lokalizację elektrowni wiatrowych,
- budownictwo lotniskowe.

W obszarze systemu przyrodniczego gminy dopuszcza się :

- lokalizację małych zbiorników wodnych dla potrzeb energetycznych, agroturystyki i rekreacji, pod warunkiem pozostawienia 70 % obrzeży z obudową biologiczną,
- lokalizację ścieżek przyrodniczo- krajoznawczych dla potrzeb agroturystyki,
- lokalizację szlaków rowerowych i miejsc wypoczynku poza obszarami pełniącymi funkcje ekologicznych obszarów węzłowych / Stawy „ Tarnawatka” i „ Werechanie”/.

6. Objęcie ochroną planistyczną projektowanego międzynarodowego rezerwatu biosfery „Roztocze” w obszarze gminy Tarnawatka / na zachód od drogi Zamość – Tomaszów Lubelski/:

- wykluczenie lokalizacji inwestycji znacząco oddziałujących na zasoby środowiska zarówno pod względem ilościowym jak i jakościowym, w rozumieniu przepisów Prawa ochrony środowiska,
- wykluczenie lokalizacji inwestycji naruszających naturalne walory krajobrazowe /np. elektrowni wiatrowych/,
- zwiększenie zasobów środowiska i biodrożności terenu poprzez zalesianie gruntów nieprzydatnych do produkcji rolniczej oraz utrzymanie istniejących zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych, utrzymanie oraz odtwarzanie zadrzewień przydrożnych,
- realizacja nowej zabudowy z zachowaniem lokalnych tradycji budowlanych.

7. Teren gminy Tarnawatka znajduje się w granicach projektowanego obszaru ochrony Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP Nr.407 Niecka Lubelska (Chełm – Zamość) w zasięgu obszaru dorzecza środkowej Wisły w odniesieniu do Jednolitej Części Podziemnych (kod: PLGW2300107) oraz w obszarze Jednolitej Części Wód Powierzchniowych (JCWP) rzeki Wieprz do Jacynki (kod: PRLW2000234136). Ustala się wymóg ochrony ilościowej i jakościowej wód powierzchniowych i podziemnych:

- wykluczenie lokalizacji inwestycji znacząco oddziałujących na wody podziemne i powierzchniowe zarówno pod względem ilościowym jak i jakościowym w rozumieniu Prawa ochrony środowiska,
- wykluczenie lokalizacji cmentarzy grzebalnych oraz grzebowisk zwierząt i składowisk odpadów w obszarach gdzie wody gruntowe zalegają płycej niż 2,5 m pod powierzchnią terenu z uwzględnieniem wahań poziomu wód gruntowych w wieloletiu oraz w obszarach wychodni wodonośnych utworów kredowych,
- budowę sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków w obszarach zurbanizowanych oraz uszczelnienie szamb na obszarach, które nie będą kanalizowane /zabudowa rozproszona, kolonijna/ i nadzór nad eksploatacją,
- wykluczenie dopuszczalnych systemów indywidualnego gromadzenia i oczyszczania ścieków w Obszarze Najwyższej Ochrony z okresem infiltracji zanieczyszczeń antropogenicznych do warstwy wodonośnej, krótszym niż 5 lat, w obszarze wychodni kredowej w centrum gminy,
- zminimalizowanie dopuszczalnego zakresu stosowania indywidualnych systemów gromadzenia ścieków w Obszarze Wysokiej Ochrony, z okresem infiltracji zanieczyszczeń do warstwy wodonośnej krótszym niż 25 lat,
- likwidacja studni kopalnych w obszarze zwodociągowanym zgodnie z przepisami prawa geologicznego i górniczego, a w przypadku pozostawienia jako źródeł awaryjnego zabezpieczenia w wodę należy je zabezpieczyć w sposób uniemożliwiający skażenie warstwy wodonośnej,
- ustanowienie stref ochrony pośredniej istniejących i projektowanych ujęć wód podziemnych piętra kredowego dla potrzeb wodociągów wiejskich oraz przetwórstwa rolno- spożywczego, obejmujących obszar zasilania ujęcia wody /jeżeli czas przepływu wody od granicy obszaru zasilania do ujęcia jest dłuższy niż 25 lat, strefa ochrony pośredniej obejmuje obszar wyznaczony 25- letnim czasem wymiany wody w warstwie wodonośnej/,
- egzekwowanie właściwej kultury rolnej w zakresie stosowania nawozów, środków chemicznej ochrony roślin oraz rolniczego użytkowania ścieków /gnojowicy – po uzyskaniu pozwolenia wodnoprawnego/,
- egzekwowanie obowiązku urządzenia gnojowników zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 7 października 1997 r. w sprawie warunków jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie /Dz. U. z 1997 r. 132 877/ oraz wymogami ochrony środowiska /szczelne dno i boki, studzienki odciekowe okresowo opróżniane lub podłączenie do szamba na gnojownicę/.

9. Objęcie ochroną planistyczną krajobrazu rolniczo- leśnego gminy poprzez:

- utrzymywanie miedz, wysepek leśnych, wzbogacenie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych,
- wykluczenie lub ograniczenie do koniecznego minimum nowej zabudowy na gruntach ornym chronionych poza istniejącymi obszarami zabudowy rolniczej siedliskowej oraz istniejącymi obszarami zabudowy mieszkaniowej, przemysłowej i usługowej,
- przeprowadzenie fitomelioracji na terenach zagrożonych erozją powierzchniową wodną /zadrzewienie, zakrzewienie, zalesienie stref krawędziowych i zboczowych wąwozów i suchych dolin/,
- zalesienie gruntów zdegradowanych i nieprzydatnych do produkcji rolnej,
- odbudowa /poprzez zalesienia halizn, zrębów i płazowizn/ ekosystemów leśnych w lasach nie stanowiących własności Państwa, zdegradowanych poprzez nadmierną eksploatację w latach ubiegłych.

2. KIERUNKI I ZASADY OCHRONY DÓBR KULTURY

Najważniejsze obiekty zabytkowe w gminie to:

- układ przestrzenny w gminie Pańków, tzw. „owalnica” założona w 1548 r; ściślej ochronie podlega : układ dróg, działek, linia zabudowy, charakter zabudowy (budynki jednokondygnacyjne z poddaszem użytkowym),
- zespół dworski w Tarnawatce z około 1890 r. składający się z dworu drewnianego (obecnie w ruinie), domu administratora (1929 r.), murowanego garażu (1935 r.), obudowy studni (koniec XIX w.), spichlerza murowanego (1829 r), chlewni murowanej (lata 30 XX w.)
- zespół kościelny z 1890 r. w Tarnawatce składający się z kościoła murowanego (dawna cerkiew) oraz cmentarza z drzewostanem oraz alei dojazdowej,
- zespół dworski w Niemirówku – dwór drewniany (XIX/XX w), pozostałości parku,
- stajnia z wozownią (dawny zajazd murowany) z pierwszej połowy XIX w.

Ponadto w gminie znajduje 51 stanowisk archeologicznych.

Cele kulturowe, ukierunkowane są na ochronę i zachowanie wartości zasobów kulturowych, obejmują następujące zasady :

- ochronę istniejących zespołów prawnie chronionych i postulowanych do objęcia ochroną,
- zachowanie i ochronę figur, kapliczek oraz krzyży przydrożnych z towarzyszącym drzewostanem,
- ochronę zieleni (cmentarze, aleje, szpalery, starodrzew),
- eksponowania ich w krajobrazie i odpowiednim zagospodarowaniem terenów otaczających,
- prowadzenie nadzoru archeologicznego (w przypadku robót ziemnych) nad stanowiskami archeologicznymi,
- nowo projektowane budownictwo powinno nawiązywać skalą do zabudowy lokalnych tradycji i regionalnych form architektury, z użyciem tradycyjnych materiałów wykończeniowych (tynki, dachówka ceramiczna, blacha płaska, drewniana stolarka),

- wykluczenie lokalizacji obiektów budowlanych na terenach objętych ochroną archeologiczną,
- utrzymywanie w miarę możliwości pierwotnych funkcji obiektów zabytkowych,
- utrzymywanie nieczynnych cmentarzy z zachowaniem nagrobków i drzewostanu,
- udostępnienie obiektów i zespołów zabytkowych dla celów turystycznych,
- w przypadku obiektów i obszarów objętych ochroną konserwatorską wszelkie działania realizacyjne wymagają uzyskania zezwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków.

3. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA TERENÓW ZABUDOWANYCH

W celu zapewnienia i poniesienia warunków zamieszkania nakłada się następujące zasady działania:

- zachowanie istniejących zasobów mieszkaniowych zabudowy jednorodzinnej i zagrodowej,
 - uzupełnienie istniejących układów przestrzennych,
 - wydzielenie terenów pod zabudowę mieszkaniową
- * przeznaczenie terenu położony w miejscowości Tarnawatka po zachodniej stronie drogi gminnej nr 011581L pod funkcję zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami, z możliwością wydzielenia nowych działek budowlanych :*
- a) dla wydzielanych działek budowlanych należy zapewnić dojazd umożliwiający dostęp do drogi publicznej, zgodnie z warunkami określonymi w przepisach odrębnych,
 - b) obowiązują następujące parametry zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:
 - wskaźnik powierzchni zabudowy nie większy niż 40 % powierzchni działki, wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 30 % powierzchni działki,
 - szerokość frontu działki od drogi publicznej nie mniejsza niż 18,0 metrów,
 - powierzchnia działki nie mniejsza niż 1000 m²,
 - maksymalna wysokość zabudowy mieszkaniowej i usługowej: dwie kondygnacje nadziemne,
 - maksymalna wysokość zabudowy gospodarczo- garażowej: jedna kondygnacja nadziemna,
 - geometria dachów : dachy strome, kąt nachylenia połaci do 45° ; dopuszcza się dachy płaskie dla budynków gospodarczo – garażowych.
- stosowanie rozwiązań eliminujących bariery dla osób niepełnosprawnych przy realizacji:
 - układów komunikacji pieszej i kołowej,
 - komunikacji poziomej i pionowej wewnętrznej oraz funkcji obiektów użyteczności publicznej, budynków mieszkalnych zwłaszcza wielorodzinnych i innych obiektów produkcyjno- usługowych,
 - prowadzenie działań mających na celu podniesienie standardów wyposażenia w infrastrukturę techniczną,
 - lokalizowanie usług publicznych, komercyjnych wśród największych skupisk istniejącej zabudowy,
 - lokalizowanie zabudowy na obszarach gruntów rolnych o wysokich klasach bonitacyjnych związanej z produkcją rolną,

- zachowania dotychczasowego sposobu użytkowania terenów wyłączonych spod inwestowania dla realizacji zadań lokalnych i ponadlokalnych,
- wykluczenie zabudowy :
 - w pasie o szerokości 200 m od granic Krasnobrodzkiego Parku Krajobrazowego,
 - w bezpośrednim sąsiedztwie pomników przyrody,
 - w strefie ograniczonego użytkowania od wysokoprężnych gazociągów o szerokości 30 m,
 - w strefie linii napowietrznych 400Kv w pasie terenu o szerokości 62 m, linii 110kV - 35 m, linii 15kV - 15 m,
 - od wód powierzchniowych na odległość umożliwiającą bezpieczne przeprowadzenie ścieżek spacerowych i rowerowych,
 - od dróg krajowych (GP) - 50 m dla budynków jednokondygnacyjnych,
 - 70 m dla budynków wielokondygnacyjnych,
 - 200 m dla szpitali sanatoriów i innych budynków wymagających szczególnej ochrony,
 - dla dróg ekspresowych (S) - 90 m dla budynków jednokondygnacyjnych, 250 m dla budynków wielokondygnacyjnych,
- wykluczenie lokalizacji obiektów budowlanych na terenach objętych ochroną archeologiczną.

4. KIERUNKI I ZASADY ROZWOJU TURYSTYKI I REKREACJI

W gminie nie istnieją usługi turystyczne. Nie ma miejsc noclegowych, restauracji. W najbliższym czasie mogą pojawić się usługi hotelarskie i gastronomiczne, związane z obsługą nie tylko ruchu tranzytowego.

Poważną barierą rozwoju turystyki w gminie jest sposób poprowadzenia trasy tranzytowej. Dzieli ona gminę na dwie połowy. Dotyczy to w szczególności samej Tarnawatki. Ruch tranzytowy nie stwarza naturalnej zachęty do zatrzymania się poprzez brak oddzielenia strumienia ruchu tranzytowego od strumienia ruchu lokalnego.

Przebudowa drogi tranzytowej będzie polegała na zmianie biegu odcinka drogi, poprowadzonego po najkrótszej linii poza Tarnawatką. Obecny przebieg drogi na tym odcinku stanie się drogą lokalną i utworzy przyjazny, zachęcający wjazd do centrum. Ta przebudowa jest szansą na zadbanie o wysoką jakość zabudowy i stworzenie nowego wizerunku gminy. Stąd będzie można wyruszyć na wędrowki piesze, rowerowe, konne po całej okolicy.

Centralną część gminy zajmuje rozłożysta dolina rzeczna z licznymi podmokłymi łąkami, stawami i rozlewiskami tworząc charakterystyczny krajobraz. Dolinę otaczają tereny pagórkowate. Zbocza dolin są bardzo strome, przez znaczną część terenu południowego obszaru przebiega rozległe obniżenie terenu źródłiskowego odcinka rzeki Wieprz, która swój początek bierze w miejscowości Wieprzów.

Obszary atrakcyjności turystycznej można skoncentrować w miejscowościach :

- Huta Tarnawacka i Tymin - teren ten pokryty głębokimi, malowniczymi wąwozami, porośniętymi młodym lasem ma wybitne walory krajobrazowe. Idealny do uprawiania sportów zimowych, może być atrakcyjnym miejscem do lokowania zabudowy rekreacyjnej.
- Niemirówek i Tarnawatka - miejscowości te leżą na skraju rozległej doliny rzeki Wieprz, obejmują rezerwat ptaków wodno-błotnych (jest ich około 152 gatunków), oraz obszar mokradeł i stawów rybnych - zarówno użytkowanych jak i opuszczonych. Teren klasyfikowany przez ornitologów jako największa ostoja ptactwa wodno-

blotnego w południowo- wschodniej Polsce. Na tym obszarze można wędkować, uprawiać turystykę przyrodniczą i jazdę konną.

- Wieprzów Tarnawacki i Wieprzów Ordynacki – odtworzenie w pierwotnym kształcie Jeziora Wieprzowego w Wieprzowie, zniszczonego na skutek źle i jednostronnie przeprowadzonych melioracji, jako zbiornika małej retencji z wykorzystaniem do celów turystycznych. Wykorzystanie zabytkowego parku w Wieprzowie Ordynackim na lokalizację bazy turystycznej, powiązanie programu turystycznego z Białą Górą oferującą dobre warunki do uprawiania sportów zimowych (narciarstwa zjazdowego) czynią ten obszar atrakcyjnym turystycznie nie tylko w sezonie letnim.

Na terenie gminy jest klimat kontynentalny: zimy są mroźne , lata gorące. Sprzyja to rozwojowi turystyki.

O ile w gminie zabytków jest niewiele i o niewielkiej wartości kulturowej, to w skali powiatu zajmuje czołowe miejsce pod względem atrakcji archeologicznych. W gminie znajduje się 51 stanowisk archeologicznych. Do ciekawych zabytków zaliczyć można karczmę położoną w Tarnawatce, która po renowacji może być częścią atrakcyjnego zajazdu „wizytówką” gminy.

Należy zadbać o powstanie atrakcji turystycznych w postaci:

- wykorzystania drewnianego zespołu dworskiego ze stawem w Niemirówku jako bazy turystycznej,
- nawiązanie współpracy z gminami, na terenie których znajdują się „Grody Czerwieńskie” oraz częściowej rekonstrukcji grodziska i organizowanie corocznych imprez i festynów,
- wykorzystanie miejscowego kamienia do budowy małej architektury,
- wykorzystanie piaszczystego podłoża rzeki Wieprz (piaski wodnolodowcowe) do utworzenia zalewu i plaży (dodatkowy atut przyszłego zbiornika to bezpośrednie położenie lasu i sąsiedztwo historycznie ukształtowanej zabudowy wsi Pańków),
- organizacja tras turystycznych pieszych, rowerowych i narciarskich z odpowiednim ich zagospodarowaniem (wyznaczenie miejsc do odpoczynku, organizacja małej gastronomii, budowa urządzeń sanitarnych),
- stworzenie bazy noclegowej (schroniska młodzieżowe, kwatery prywatne),
- budowa parkingów,
- stworzenie systemu informacji o usługach turystycznych.

5. KIERUNKI I ZASADY ROZWOJU ROLNICTWA I JEGO OTOCZENIA

Zarówno obecnie jak i w dającej się przewidzieć przyszłości, głównym źródłem dochodów mieszkańców gminy jest i będzie rolnictwo. Utrzymanie i rozwój rolnictwa uzasadniają dobre warunki glebowo- klimatyczne. Właściwe ich wykorzystanie spowoduje wzrost produkcji roślinnej i zwierzęcej, która będzie surowcem dla przemysłu rolno- spożywczego. Ważny też jest klimat (kontynentalny). Na terenie gminy nie występują susze zagrażające produkcji rolnej.

Proponuje się podział gminy na dwa obszary produkcji rolnej :

Obszar I – rozwój rolnictwa ekologicznego. Obejmuje on teren zlewni chronionej rzeki Wieprz oraz strefy ochronnej Krasnobrodzkiego Parku Krajobrazowego. Gospodarka rolna na tym obszarze musi być odpowiednio ukierunkowana i podlegać pewnym zaleceniom:

- wykluczenie nadmiernego nawożenia mineralnego,
- ograniczenie stosowania chemicznych środków ochrony roślin,

- zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych szkodzących chronionym ekosystemom (podtapianie zbiorników leśnych, osuszanie torfowisk)

Gospodarka rolna będzie wymagała:

- komasacji rozproszonych pól,
- utrzymania indywidualnych, wielokierunkowych, pełnorolnych gospodarstw o powierzchni, która zapewni rodzinom gospodarującym odpowiednią stopę życiową,
- opracowania programu zagospodarowania rolniczego dla obszarów chronionych oraz narażonych na erozję,
- ochrony gruntów rolnych przed erozją poprzez ochronę istniejącej fitomelioracji (zadrzewienia i zakrzewienia),
- propagowanie produkcji „zdrowej żywności”.

Na obszarze tym proponuje się utrzymanie kierunków produkcji rolniczej oraz wprowadzenie na większą skalę uprawy np. ziół leczniczych, warzyw, owoców, rozpowszechniając biologiczne metody walki ze szkodnikami oraz odmiany odporne na choroby.

Obszar II – obejmuje pozostałą część gminy (tj. wsie: Huta Tarnawacka, Tymin, Podhucie, Pauczno). W tym obszarze proponuje się rozwój przetwórstwa rolno- spożywczego oraz przechowalnictwa płodów rolnych.

W tym kierunku należy dążyć do:

- podniesienia rentowności gospodarstw indywidualnych poprzez stopniową zmianę ich struktury obszarowej do osiągnięcia średniej wielkości od 10 do 20 ha,
- podniesienia jakości produkcji rolnej poprzez rozwijanie istniejących kierunków produkcji roślinnej i zwierzęcej, wprowadzenie nowych,
- podniesienie jakości użytków zielonych poprzez konserwację istniejących urządzeń melioracyjnych, stosowanie nowoczesnych metod ich użytkowania,
- rozwoju otoczenia rolnictwa (zbytu i przetwórstwa rolno- spożywczego) oraz przechowywania płodów rolnych,
- propagowanie rozwoju rolnictwa integrowanego, współpracę rolników z ośrodkami naukowymi ZODR.

6. KIERUNKI I ZASADY ROZWOJU PRZEMYSŁU, DROBNEJ WYTWÓRCZOŚCI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Na terenie gminy nie ma większych obiektów przemysłowych, są jedynie drobne zakłady o charakterze usługowym. W ostatnich latach nastąpił dynamiczny rozwój drobnych form przedsiębiorczości, głównie niewielkich zakładów usługowych, usługowo- rzemieślniczych, często rodzinnych.

Główną funkcją gminy jest i nadal będzie produkcja żywności. Utrzymanie i rozwój rolnictwa uzasadniają dobre warunki glebowo- klimatyczne. Właśnie właściwe ich wykorzystanie spowoduje wzrost produkcji roślinnej i zwierzęcej, która będzie podstawą dla rozwoju przemysłu rolno- spożywczego.

W tym celu zasadniczą rolą jest:

- adaptacja istniejących obiektów przemysłowych tj. piekarnia, młyn gospodarczy w Tarnawatce, budynki fabryki mebli w Tarnawatce Tartak z możliwością rozbudowy i modernizacji w miarę potrzeb, z zaleceniami wprowadzenia nowoczesnych technologii i metod niwelujących zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego,
- adaptacja istniejących składów i baz dla obsługi rolnictwa i transportu,
- utrzymanie dotychczasowych kierunków produkcji rolniczej oraz wprowadzenie na większą skalę upraw ziół leczniczych, warzyw (produkcja gruntowa i pod osłonami)

- oraz zwiększenie upraw sadowniczych na terenie zlewni chronionej rzeki Wieprz oraz strefy ochronnej Krasnobrodzkiego Parku Krajobrazowego,
- intensyfikacja produkcji rolnej poprzez tworzenie większych, efektywniejszych gospodarstw,
 - rozwój przetwórstwa rolno- spożywczego oraz przechowalnictwa płodów rolnych,
 - rozwój małych i średnich przedsiębiorstw wykorzystujących miejscowe surowce związane z :
 - przetwórstwem rolno- spożywczym (piekarnie, mleczarnie, przechowalnie i skup płodów rolnych,
 - produkcją materiałów budowlanych (wykorzystanie miejscowego kamienia- opoki marglistej, przemysł drzewny, betoniarnie, itp.),
 - wykorzystanie istniejącej infrastruktury przemysłowej, zdolności produkcyjnej, uzbrojenie terenu oraz niewykorzystane rezerwy terenowe pod działalność przemysłową (składy, bazy, magazyny),
 - przygotowanie nowych terenów pod różnego rodzaju działalności gospodarcze i usługowe, tworzenie nowych obszarów aktywnej działalności gospodarczej,
 - przyciąganie inwestorów poprzez odpowiednią politykę: tworzenie zasobów obszarów działalności produkcyjno- usługowej, stosowanie ulg podatkowych, ulg stawek czynszowych, ułatwień finansowych i finansowo- prawnych w sferze pozyskiwania terenów do inwestycji,
 - tworzenie nowoczesnych instytucjonalno- organizacyjnych form wspierania przedsiębiorczości tj. instytucje kapitałowe (Agencja Rozwoju Gospodarczego, Fundusz Pożyczkowo – Gwarancyjny, itp.), izby gospodarcze, rolnicze, zrzeszenia producentów, instytucje konsultingowo- doradcze (doradztwo marketingowe, finansowe i podatkowe),
 - promowanie podmiotów gospodarczych w kraju i za granicą,
 - wykorzystanie możliwości i rozwoju wynikające z przebiegu drogi międzynarodowej w wymianie z Ukrainą.

7. KIERUNKI I ZASADY ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

7.1 Komunikacja

Jednym z ważniejszych czynników rozwoju gminy jest dostępność komunikacyjna. Dynamika wzrostu ruchu i przewozu transportowego zarówno międzynarodowego, krajowego, wojewódzkiego i wewnątrz gminnego wymaga rozbudowy i modernizacji systemu komunikacji.

W tym zakresie uwzględnić należy:

- odcinek drogi nr 17/E 372 Warszawa – Zamość – Tomaszów Lubelski – Hrebenne – Granica Państwa, docelowo jako drogi ekspresowej S 17 oraz zapewnienie szerokości pasów drogowych w liniach rozgraniczających rzędu 50 m,
- budowę jednojezdniowej drogi ekspresowej S 17 po nowym przebiegu na terenie gminy, szerokość w liniach rozgraniczających wraz z urządzeniami towarzyszącymi powinna wynosić 70 – 100 m,
- modernizację odcinka drogi nr 850 Tomaszów Lubelski – Hrubieszów – projektowana klasa drogi G (główna) oraz zapewnienie rezerwacji terenu w celu spełnienia wymagań techniczno- użytkowych dla danej klasy przyjmując szerokość w liniach rozgraniczających min. 25 m,
- drogi powiatowe – realizację odcinków nieutwardzonych i modernizację istniejących dróg do wymaganych parametrów,

- drogi gminne – utwardzenie gruntowych i modernizację istniejących twardych odcinków dróg do odpowiednich parametrów,
- budowę chodników i ścieżek rowerowych.

Minimalne odległości budynków mieszkalnych i przeznaczonych na pobyt ludzi, od zewnętrznej krawędzi jezdni, zapewniające niezbędną ochronę osób w nich zamieszkujących przed uciążliwościami powodowanymi przez ruch drogowy wynoszą:

- od dróg krajowych (GP) - 50 m dla budynków jednokondygnacyjnych,
 - 70 m dla budynków wielokondygnacyjnych,
 - 200 m dla szpitali, sanatoriów i innych budynków wymagających szczególnej ochrony,
- dla dróg ekspresowych (S) - 90 m dla budynków jednokondygnacyjnych,
 - 250 m dla budynków wielokondygnacyjnych,
 - 200 m dla szpitali, sanatoriów i innych budynków wymagających szczególnej ochrony.

Działania dotyczące sieci dróg mają zapewnić:

- poprawę bezpieczeństwa ruchu,
- stworzenie warunków dla rozwoju gospodarczego gminy,
- doprowadzenie stanu dróg do wymaganych standardów.

7.2. Gospodarka wodna

Sieć wodociągowa budowana jest w oparciu o szereg ujęć lokalnych w poszczególnych miejscowościach. Zwodociągowane są wszystkie miejscowości gminy.

Planowa rozbudowa i modernizacja systemu wodociągowego na obszarze gminy, uwzględniająca racjonalne wykorzystanie lokalnych zasobów wód podziemnych i powierzchniowych oraz wzajemnie uzgodniona polityka, ustalająca zasady ochrony czystości wód to podstawowe uwarunkowania, które zapewniają poprawę standardów zaopatrzenia w wodę na obszarze gminy, zabezpieczenie dalszego rozwoju gminy, oraz poprawę warunków sanitarnych i zdrowotnych dla mieszkańców tego rejonu.

W zakresie melioracji gruntów i użytków zielonych przewiduje się renowację i konserwację istniejących urządzeń oraz zmeliorowanie gruntów ornych i użytków zielonych, które tego wymagają.

7.3. Systemy kanalizacyjne i oczyszczania ścieków.

Gmina nie posiada sieci kanalizacyjnej ani zbiorczej oczyszczalni ścieków. Jedna mała funkcjonująca w gminie oczyszczalnia jest w dawnej fabryce mebli.

Dla umożliwienia poprawy stanu sanitarnego gminy Tarnawatka oraz ograniczenia zagrożeń dla środowiska naturalnego zachodzi potrzeba przyspieszenia rozwoju systemu kanalizacji sanitarnej w gminie. W pierwszej kolejności należy dążyć do rozbudowy zasięgu istniejącego układu przemysłowego i zabezpieczenia możliwości odprowadzania ścieków z terenów dotychczas nieskanalizowanych.

Na terenie gminy Tarnawatka należy rozbudować zbiorcze systemy kanalizacji sanitarnej z urządzeniami do oczyszczania ścieków, zwłaszcza na terenach zwodociągowanych.

Należy więc dążyć do :

- budowy systemów kanalizacji obejmujących maksymalną ilość terenów osadniczych oraz działalności gospodarczej na terenie gminy Tarnawatka z odprowadzeniem ścieków do mechaniczno- biologicznej oczyszczalni ścieków,

- objęcia wiejskich jednostek osadniczych zbiorczym systemem kanalizacyjnym,
- opracowania programu rozwoju kanalizacji sanitarnej z urządzeniami do oczyszczania ścieków dla całej gminy.

Na terenie gminy Tarnawatka znajduje się rzeka Wieprz oraz szereg zbiorników wodnych jak np. stawy rybne, studnie. Wody są zanieczyszczone, ścieki stanowią duży problem, gdyż wnoszą zagrożenie higieniczne, niszczą naturalne zbiorniki organizmów rozwiniętych w danej rzece, niosą ze sobą substancje organiczne i nieorganiczne. Zanieczyszczone wody powodują głównie zmiany w korytach rzek poprzez odkładanie się różnych substancji na dnie np. miazgi węglowej czy popiołów, zmiany składu chemicznego i stanu fizycznego wody (zmiany mętności, barwy, zapachu, deficyty tlenowe, zakwaszenie lub nadmierne alkalizowanie, nagromadzenie się substancji trujących itd.). Ścieki powodują również zmiany biologiczne, co prowadzi do obniżenia naturalnej produkcji rybnej oraz do obniżenia walorów estetycznych środowisk wodnych i ich znaczenia jako terenów wypoczynku i rekreacji.

7.4. Usuwanie odpadów stałych

Odpady przemysłowe i komunalne stanowią zagrożenie dla środowiska jak również zdrowia człowieka. Odpady przemysłowe powstające w większej ilości są toksyczne, palne, wybuchowe, rakotwórcze np. promieniotwórcze. Odpady komunalne są rozproszone i zawierają dużo substancji, więc stanowią zagrożenie sanitarno-epidemiologiczne.

Zagrożenia gospodarki w naszym kraju wynikają przede wszystkim z :

- braku wydzielonego automatycznego systemu zbierania i unieszkodliwiania odpadów toksycznych i niebezpiecznych powstających w przemyśle, rolnictwie i innych działach gospodarki,
- braku prawidłowego zorganizowania systemu unieszkodliwiania odpadów powstających w obiektach służby zdrowia,
- braku informacji o miejscach, ilości i ładunku zgromadzonych w kraju odpadów.

Od niedawna Ustawa o Samorządzie Terytorialnym nakłada na gminę obowiązek zagospodarowania odpadów komunalnych. Władzom gminy nie jest łatwo sprostać temu obowiązkowi i wciąż jeszcze narasta liczba dzikich wysypisk. Składowanie odpadów jak również ich unieszkodliwianie to procesy kapitałochłonne i kosztowne. Niezbędne jest poszukiwanie właściwych rozwiązań. Ważne jest coraz szersze stosowanie analizy decyzji programowo- inwestycyjnych. Nowe kierunki wytycza ustawa z 1 stycznia 1998 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, wg. której gmina zobowiązana jest m.in. do selektywnej zbiórki odpadów.

Realizację tego zamierzenia rozpocząć należy od przeprowadzenia wśród mieszkańców akcji wyjaśniającej konieczność selektywnego gromadzenia odpadów i uzmysłowienia im zagrożeń wynikających ze składowania odpadów niebezpiecznych. Trzeba również wskazać możliwości i konieczność ich ponownego wykorzystania. Selekcję przeprowadza się dla odzyskania surowców, które mogą być ponownie wykorzystane. W tym celu każde z gospodarstw domowych otrzymuje worki w różnych kolorach do gromadzenia wyselekcjonowanych odpadów : SZKŁO, METALE, PAPIER, ODPADY ORGANICZNE I ODPADY NIEBEZPIECZNE. Dodatkowo w kilku miejscach na terenie gminy np. w okolicy szkoły, urzędu, boiska umieszcza się pojemniki odpowiednio oznakowane do gromadzenia posegregowanych odpadów. Odbierania wypełnionych pojemników dokonują pracownicy służb komunalnych wg. Określonej

umowy. Może to być również przedsiębiorstwo prywatne, które uzyskało od gminy koncesję i dysponuje odpowiednim sprzętem i personelem.

Zapełnione odpadami pojemniki i worki wywożone są do zbiornicy odpadów a następnie do konkretnych zakładów utylizacyjnych. Niezbędne jest zatem posiadanie odpowiedniej zbiornicy gdyż ma ona na celu gromadzenie zebranych surowców wielkogabarytowych np. meble, lodówki, pralki oraz odpadów niebezpiecznych jak : akumulatory, lampy rtęciowe, opony a jednocześnie zabezpiecza przed składowaniem ich na polach i w lasach.

Zaleca się aby opady organiczne były kompostowane we własnych gospodarstwach domowych lub odbierane za odpowiednią opłatą przy wyrażeniu zgody właściciela.

Aby system selektywnej zbiórki funkcjonował prawidłowo należy go odpowiednio przygotować i zorganizować. Winien go określać regulamin zapisany w Uchwale Rady Gminy w sprawie ochrony środowiska przed odpadami komunalnymi i fekaliami.

Obecnie na terenie gminy Tarnawatka odpady gromadzone są w kontenerach, które nie mają stałych miejsc lecz są przewożone w zależności od potrzeb mieszkańców danej wsi i na ich zgłoszenie. Nie jest to dobre rozwiązanie gdyż śmieci trafiające do kontenerów nie są segregowane, poza tym odległość między poszczególnymi kontenerami jest zbyt duża, co nie zawsze zachęca mieszkańców do gromadzenia w nich śmieci. Gminne wysypisko śmieci zlokalizowane jest na południe od wsi Kunówka (promień strefy sanitarnej dla wysypiska wynosi 500 m).

Odpady stałe znajdujące się na wysypiskach śmieci pochodzą najczęściej z różnych źródeł, nie tylko komunalnych. Odpady takie psują estetykę krajobrazu oraz są bardzo niebezpieczne dla wód podziemnych i powierzchniowych. Dostające się związki do gleby przenikają głębiej do wody, co psuje ich jakość jako wody do spożycia.

Wysypisko śmieci powinno być bardzo dobrze zabezpieczone poprzez wyłożenie na dnie dołu odpowiednich materiałów izolujących odpady od gleby. Zachodzące procesy gnilne, przy których wydzielają się gazy biogenne, powinny być regulowane, a powstające gazy odpompowywane i wykorzystane do różnych procesów.

Dobrym rozwiązaniem byłaby budowa spalarni śmieci, która spalałaby śmieci najbardziej uciążliwe dla środowiska.

Ponadto zalecane jest kompostowanie odpadów organicznych we własnych gospodarstwach domowych.

7.5 Elektroenergetyka

Gmina Tarnawatka jest w 100 % zelektryfikowana.

Przez teren gminy przebiega linia wysokiego napięcia WN 110 kV relacji Zamość – Tomaszów Lubelski. Sieć średniego napięcia stanowią linie magistralne 15 kV, z których w odczepie zasilane są stacje transformatorowe słupowe 15/0,4 kV w poszczególnych miejscowościach gminy. Układ sieci niskiego napięcia promieniowy powiązany jest z oświetleniem ulicznym.

Dla zapewnienia i poprawy standardów zaopatrzenia gminy w elektroenergetykę oraz zapewnienia przyszłych potrzeb inwestycyjnych należy podjąć działania dotyczące :

- modernizacji linii wysokiego napięcia,
- modernizacji i przebudowy wyeksploatowanych sieci średnich i niskich napięć oraz związanych z mini urządzeń,
- zabezpieczenia terenu pod realizację inwestycji ujętej w „Kierunkach Rozwoju Krajowego Systemu Elektroenergetycznego” w latach 2011- 2020 linii WN 400 kV relacji Rzeszów Widelka – Jarosław – Zamość Mokre,

- na obszarach przeznaczonych do zalesienia należy pozostawić pod istniejącymi liniami SN, nn pas bez zalesienia o szerokości min. 9,30 m, zaś pod linią 110 kV- pas o szerokości 20 m; dopuszcza się w pozostawionym pasie prowadzenie gospodarki leśnej pod warunkiem utrzymywania pod linią, drzew nie przekraczających wysokość 2 m oraz pozostawienie wokół słupa powierzchni nie zalesionej w odległości 4 m,

W zależności od rozwoju gospodarczego gminy, także zapotrzebowania na energię elektryczną, szczególnie na nowych terenach przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe wystąpi konieczność rozbudowy sieci SN, nn oraz dobudowy stacji transformatorowych 15,4 kV.

Strefy ochronne dla :

- linii 110 kV – pas terenu o szerokości 35 m,
- linii 15 kV – pas terenu o szerokości około 15 m,
- projektowanej linii 400 kV – pas terenu o szerokości 62 m

7.6. Zaopatrzenie w gaz

Mieszkańcy gminy w minimalnym stopniu korzystają z sieci gazowej pomimo, że przez teren gminy przebiega magistrala gazowa wysokiego i średniego ciśnienia. Z gazu korzystają mieszkańcy osiedla OHZ. Realizowane jest podłączenie gazu do centrum osady Tarnawatka dla zasilenia budynków użyteczności publicznej.

Dla promowania gazyfikacji gminy należy przyjąć następujące działania:

- dalszą rozbudowę sieci gazowej rozdzielczej średniego ciśnienia,
- wykorzystanie gazu na cele grzewcze w budownictwie mieszkaniowym i użyteczności publicznej.

Obowiązuje strefa ochronna dla gazociągu wysokoprężnego – pas terenu wolny od zabudowy o szerokości 30 m.

7.7. Ciepłownictwo

Zaopatrzenie w ciepło budownictwa wielorodzinnego odbywało się dotychczas z lokalnych kotłowni, zaopatrujących w ciepło obiekty użyteczności publicznej oraz budynki mieszkalne OHZ. Obecnie, po doprowadzeniu gazu do Tarnawatki, budynki OHZ posiadają własne źródła zaopatrzenia w ciepło opalane przeważnie węglem.

Dla zmniejszenia uciążliwości istniejących systemów grzewczych, a w szczególności dla zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza należy :

- dążyć do przechodzenia na systemy grzewcze oparte o nieuciążliwe nośniki energii (np. gaz, olej opałowy, słoma),
- modernizować istniejące kotłownie lokalne poprzez zastosowanie nowoczesnych technologii grzewczych.

7.8. Telekomunikacja

W celu dostępności do usług z zakresu łączności publicznej ustala się możliwość rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej, a w szczególności sieci szerokopasmowych. Na obszarze gminy dopuszcza się lokalizację sieci urządzeń przekaźnikowych, w tym konstrukcji „wieżowych.

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY TARNAWATKA**

(województwo lubelskie)

CZĘŚĆ VI

**ELEMENTY
STRATEGII ROZWOJU
GMINY TARNAWATKA**

Tomaszów Lubelski 2003

CZĘŚĆ VI

ELEMENTY STRATEGII ROZWOJU GMINY TARNAWATKA

Położenie, warunki naturalne, niektóre elementy istniejącej infrastruktury gospodarczej tworzą pewne obszary szans dla rozwoju gminy Tarnawatka i pozwalają na sformułowanie ogólnych celów rozwojowych gminy. Celem generalnym strategii jest osiągnięcie trwałego rozwoju społecznego i gospodarczego poprzez wykorzystanie geograficznego położenia regionu.

Zadaniem strategii jest :

- * tworzenie jak najlepszych warunków gospodarki i wzrostu zamożności mieszkańców regionu,
- * wszechstronna poprawa warunków życia człowieka w środowisku jego zamieszkania,
- * wzrost poziomu cywilizacyjnego społeczeństwa,
- * rozwój gospodarczy zrównoważony ekologicznie,
- * ochrona i pomnażanie wartości dziedzictwa kulturowego, stała poprawa ładu przestrzennego.

Należy zatem tworzyć warunki restrukturyzacji rolnictwa oraz wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich, rozbudowywać i modernizować system komunikacyjny, tworzyć kompleksowe systemy infrastruktury ekonomicznej, rozwijać system przygotowania kadr, poprawiać kondycję ekologiczną środowiska, tworzyć i pomnażać dziedzictwo kulturowe oraz wykorzystywać je dla harmonijnego rozwoju społecznego.

Cele rozwojowe gminy Tarnawatka to :

A. Rozwój gospodarki rolnej.

Bardzo dobre kompleksy glebowe występujące na terenie gminy Tarnawatka tworzą potencjał dla rozwoju rolnictwa. Należy w tym zakresie zadbać o specjalizację gospodarstw rolnych i certyfikację produktów.

B. Rozwój przemysłu rolno – spożywczego.

Rolnictwo jako specyficzny dział gospodarki narodowej wymaga szczególnego podejścia dla zapewnienia mu efektywnego funkcjonowania. Obok warunków środowiska naturalnego,

które odgrywają decydującą rolę, nie mniej ważne jest otoczenie rolnictwa, czyli jednostki przetwórcze i organizacyjne i obsługujące rolnictwo. Mamy tu na myśli podmioty gospodarcze zajmujące się przetwórstwem rolno – spożywczym, obrotem surowcami i artykułami rolnymi, usługami produkcyjnymi dla rolnictwa itd.

Realizacja zadań związanych z przetwórstwem rolno – spożywczym pozwoli na rozwój przedsiębiorczości i tworzenie miejsc pracy poza rolnictwem, a tym samym wpłynie pozytywnie na aktywizację społeczności wiejskiej.

C. Wspieranie procesów transformacji i modernizacji rolnictwa – rozwój rolnictwa ekologicznego.

Walory przyrodnicze środowiska naturalnego w gminie Tarnawatka sprzyjają rozwojowi produkcji rolniczej o założeniach biodynamicznych. Produkcja pracochłonnej „zdrowej żywności” może być źródłem dochodów, jak i pewnym zagospodarowaniem nadmiaru siły roboczej. Wymaga to jednak działań w zakresie popularyzacji rolnictwa ekologicznego, przełamania świadomości odnośnie możliwości opłacalnego plonowania poprzez użyźnianie gleby, a nie tylko „chemiczne karmienie roślin”, włączenie do wspierania taniego rolnictwa również instytucji dysponujących środkami na ochronę

środowiska, doradztwa w tym zakresie. Popularyzacja, a następnie zwiększanie ilości gospodarstw umożliwiłoby tworzenie związków, zrzeszeń lub spółdzielni zajmujących się produkcją, konfekcjonowaniem i zbytem żywności produkowanej metodami ekologicznymi.

D. Poprawa infrastruktury technicznej.

E. Promocja gminy.

F. Podniesienie poziomu życia mieszkańców.

G. Efektywne wykorzystanie potencjalnych czynników rozwojowych tkwiących w położeniu regionu.

W celu sformułowania strategicznych celów rozwoju gminy Tarnawatka przeprowadzono analizę S W O T gminy, która wskazuje na szereg mocnych stron i szans rozwoju, ale jednocześnie zwraca uwagę na słabe strony i zagrożenia.

ANALIZA S W O T

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
SZANSE ROZWOJU	ZAGROŻENIA

Do mocnych stron można zaliczyć :

- bardzo korzystną przestrzeń produkcyjną dla rozwoju rolnictwa i przetwórstwa rolno - spożywczego (występowanie bardzo dobrych gleb, zaliczanych do wysokich klas bonitacyjnych),
- położenie geopolityczne (sąsiedztwo z chłonnym rynkiem Ukrainy),
- dość dobry stan środowiska naturalnego i występowanie obszarów atrakcyjnych dla turystyki,
- niezdegradowane środowisko przyrodnicze i warunki sprzyjające wypoczynkowi i rekreacji (ekologiczny system środowiska przyrodniczego – ekosystemy wodne i wodno - torfowiskowe doliny Wieprza „Stawy w Tarnawatce” oraz ekosystemy leśne,
- podejmowanie prac mających na celu rozwiązanie problemów infrastruktury technicznej i społecznej,
- istnienie sektora prywatnego, elastycznego na zmiany gospodarki rynkowej.

Słabe strony to :

- niedostateczny rozwój infrastruktury technicznej, zwłaszcza dróg i sieci kanalizacyjnej,
- rozdrobniona struktura agrarna,
- niska towarowość produkcji rolnej i słabo rozwinięta samoorganizacja producentów,
- słabo rozwinięta infrastruktura rynkowa (brak powiązań pionowych pomiędzy rolnictwem, przetwórstwem i handlem, brak zorganizowanych form zbytu produktów rolnych),
- brak miejsc pracy poza rolnictwem (wysoka stopa bezrobocia zwłaszcza wśród ludzi młodych, bezrobocie agrarne),
- niedostatecznie rozwinięta struktura sportowo- rekreacyjna.

Szanse rozwoju gminy to:

- wzrost gospodarczy w kraju,
- dalszy rozwój rolnictwa i przemysłu rolno- spożywczego,
- rozwój przedsiębiorczości pozarolniczej,
- możliwość produkcji dobrej jakościowo żywności w gospodarstwach,
- poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej,
- ograniczenie bezrobocia w tym także bezrobocia agrarnego,
- stworzenie systemu promocji turystyki wypoczynkowej,
- rozwój ochrony środowiska,
- możliwość promocji regionu w oparciu o tradycję, walory krajobrazowe i kulturowe,
- przeobrażenia strukturalne mające na celu dostosowanie gospodarki do wymogów Unii Europejskiej,
- możliwość korzystania ze środków PHARE,
- przyjęta przez Radę Ministrów „Średniookresowa strategia rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich” (systemy wsparcia przebudowy sektora rolno –spożywczego i obszarów wiejskich),
- rozszerzenie rekreacyjnych i osiedleńczych funkcji wsi,
- wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa i prozdrowotna polityka żywnościowa (szanse rozwoju rolnictwa ekologicznego i sektora rolno- spożywczego).

Natomiast zagrożenia dla rozwoju gminy to :

- wzrost konkurencji związanej z otwarciem rynków po integracji z Unią Europejską,
- trudności adaptacyjne rolnictwa do standardów Unii Europejskiej,
- trudny dostęp do preferencyjnych kredytów,
- brak kapitału inwestycyjnego,
- niedostateczny stan kwalifikacji zawodowych mieszkańców wsi,
- konkurencja ze strony ościennych gmin,
- bariery psycho – fizyczne społeczności wiejskich.

Powyższa analiza pomaga wygenerować strategiczne cele rozwoju gminy

CELE STRATEGICZNE

1. Rozwój rolnictwa i tworzenie strefy obsługi rolnictwa

Główne problemy rozwoju rolnictwa gminy Tarnawatka to :

- * niska opłacalność produkcji rolnej : brak rynków zbytu, ubożenie ludności rolniczej,
- * rozdrobnienie gospodarstw indywidualnych,
- * wysokie zatrudnienie w rolnictwie,
- * surowcowy charakter produkcji,
- * niskie kwalifikacje zawodowe rolników.

W warunkach wolnego rynku surowców i żywności rolnictwo musi przejść istotne zmiany strukturalne. Należy dążyć do specjalizacji gospodarstw rolnych i certyfikacji produktów. Konieczne jest wspieranie procesu powstawania organizacji zrzeszających producentów rolnych, które mają pomóc w budowie powiązań rynkowych (grupa przetwórcza – handel) sprzyjających planowaniu i stabilizacji podaży oraz stabilizacji cen. Mają one doprowadzić do koncentracji podaży produktów rolnych i dostosowania produkcji do popytu pod względem asortymentu ilości i jakości . Należy również stworzyć centra magazynowania i przechowywania produktów rolnych do sprzedaży oraz stworzyć sferę przetwórstwa rolno – spożywczego.

Proponowane kierunki rozwoju w tym zakresie są następujące :

- * gruntowna modernizacja i restrukturyzacja rolnictwa i jego obsługi tzw. „otoczenia rolnictwa”,
 - * intensyfikacja i specjalizacja produkcji rolnej,
 - * podniesienie poziomu wykształcenia rolników,
 - * tworzenie nowych miejsc pracy poza rolnictwem, w celu zagospodarowania nadwyżek siły roboczej w rolnictwie.
2. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej gminy oraz rozbudowa istniejącej sieci infrastruktury technicznej gminy : sieci kanalizacyjnej i wodociągowej.

Infrastruktura techniczna stanowi podstawę wszelkiej działalności gospodarczej, stąd tak ważny jest jej stan w procesie wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich. Poziom rozwoju infrastruktury często bezpośrednio wpływa na decyzje dotyczące rozwoju przedsiębiorczości wiejskiej (ściąganie kapitału zewnętrznego), bowiem odpowiedni poziom infrastruktury obniża często koszty przedsięwzięci i decyduje o jego efektywności i rentowności. Infrastruktura techniczna : wodociągi, kanalizacja, drogi w decydujący sposób rzutuje również na poprawę standardu życia mieszkańców gminy.

3. Wspieranie rozwoju małej przedsiębiorczości (rozwój działalności sektora prywatnego, głównie usług związanych z obsługą rolnictwa) oraz pozyskanie kapitału zewnętrznego.

Ożywienie gospodarcze terenów wiejskich następuje dzięki małym firmom powstającym z inicjatywy osób prywatnych angażującym swój kapitał. Są to często firmy drobne, rodzinne. Rozwój drobnej przedsiębiorczości na obszarach wiejskich pozwoli na pełniejsze wykorzystanie potencjału ludzkiego, wpłynie na zmniejszenie bezrobocia wśród ludności wiejskiej oraz przyczyni się do powstania dodatkowych źródeł dochodów z pracy poza rolnictwem.

4. Nawiązanie współpracy z zagranicą (trudności w osiągnięciu konkurencyjnej pozycji na rynku krajowym i zagranicznym, szanse związane z otwarciem rynków po integracji z UE).

5. Poprawa stanu infrastruktury społecznej (głównie opieki zdrowotnej i społecznej)

Należy zapewnić pomoc socjalną mieszkańcom gminy znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej (duża liczba osób potrzebuje pomocy społecznej ze względu na ciągle pogarszające się warunki bytowe ludności).

6. Rozwój turystyki i agroturystyki.

Agroturystyka zakłada turystyczne zagospodarowanie zasobów istniejących już na wsi, czyli wykorzystania wolnych kwater w domach, organizacji wyżywienia dla turystów, promowanie środowiska przyrodniczo – kulturowego (czystego powietrza, wody, flory, fauny, niezdewastowanej przestrzeni architektoniczno – krajobrazowej, itp.), ale też zasobów siły roboczej - bezrobotnych (przekwalifikowanie bezrobotnej młodzieży z terenu gminy). W tym zakresie należy organizować szkolenia przygotowawcze do obsługi ruchu turystycznego.

Należy przy tym pamiętać, że oferta agroturystyczna nie może być kierowana do anonimowego turysty, ale do ściśle określonych grup nabywców w celu zapewnienia ich oczekiwań (rodziny z małymi dziećmi, ludzie w wieku podeszłym, członkowie kół miłośników przyrody).

Rozwój agroturystyki to szansa na kreowanie dodatkowych miejsc pracy poza rolnictwem, ale również szansa na rozbudowę sieci usług, infrastruktury społecznej i technicznej na wsi, a co za tym idzie podniesienie standardu życia ludności wiejskiej.

7. Promocja gminy

Promocja gminy powinna odbywać się poprzez wydawnictwa, publikacje, foldery informacyjne wydawane w kilku językach, targi, wystawy, wykorzystanie środków masowego przekazu i internetu itp.

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY
Kazimiera Mańdziuk
Kazimiera Mańdziuk

Załącznik Nr 3
do uchwały Nr IX/42/2015
Rady Gminy Tarnawatka
z dnia 29 września 2015 r.

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY TARNAWATKA
-ZMIANA-**

**UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZĘ
USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM**

1. Podstawa opracowania:

- 1) art.9 ust.2 w związku z art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2015r., poz. 199 z późn. zm.);
- 2) uchwała Nr XXXVI/236/2014 Rady Gminy Tarnawatka z dnia 10 listopada 2014 r. o przystąpieniu do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Tarnawatka (uchwalonego uchwałą Nr X/53/2003 Rady Gminy Tarnawatka z dnia 10 lipca 2003 r. z późn. zm.).

2. Materiały pomocnicze:

- 1) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego przyjęty uchwałą Nr XLV/597/02 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 29 lipca 2002 r.;
- 2) obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Tarnawatka uchwalone uchwałą Nr X/53/2003 Rady Gminy Tarnawatka z dnia 10 lipca 2003 r. z późn. zm.

3. Zakres wprowadzanej zmiany Studium.

Zakres sporządzonej zmiany dotyczy funkcji ustalonej w obowiązującym Studium, stosownie do przepisów art. 10 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i obejmuje zmianę przeznaczenia terenu położonego w miejscowości Tarnawatka o funkcji zabudowy rzemieślniczo-handlowej na teren o funkcji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami.

5. Uzasadnienie dokonanej zmiany.

Obowiązujące *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Tarnawatka*, przyjęte uchwałą Nr X/53/2003 Rady Gminy Tarnawatka z dnia 10 lipca 2003 r. z późn. zm., sporządzone zostało na mocy przepisu art. 6 ustawy z dnia 27 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139 z późn. zm.), która utraciła ważność. Obowiązujące Studium wymaga aktualizacji z uwagi na zmianę przepisów z dziedziny planowania przestrzennego. Przepisy art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz.199 z późn. zm.) nakładają dla sporządzanych planów miejscowych obowiązek przyjęcia takich rozwiązań, które nie naruszają

ustaleń Studium. W związku z podjęciem przez Radę Gminy Tarnawatka uchwały Nr XXXVI/237/2014 z dnia 10 listopada 2014 r. o przystąpieniu do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Tarnawatka, obejmującej teren położony w miejscowości Tarnawatka, określony jako teren zabudowy rzemieślniczo-handlowej z przeznaczeniem pod funkcję zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami, wystąpiła konieczność wprowadzenia zmiany Studium, którego ustalenia określały przeznaczenie przedmiotowego terenu pod zabudowę rzemieślniczo-handlową.

Zmiana Studium obejmuje :

- **przeznaczenie terenu, położonego po zachodniej stronie drogi gminnej nr 011581L w miejscowości Tarnawatka, o dotychczasowej funkcji zabudowy rzemieślniczo-handlowej na teren o funkcji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami.**

Dla terenu objętego zmianą Studium przystąpiono do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Tarnawatka (na podstawie uchwały Nr XXXVI/237/2014 Rady Gminy Tarnawatka z dnia 10 listopada 2014 r. o przystąpieniu do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Tarnawatka w zakresie przeznaczenia terenu zabudowy rzemieślniczo-handlowej położonego w miejscowości Tarnawatka na teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami). Dla w/w planu sporządzona została analiza zasadności przystąpienia do sporządzenia zmiany, która wykazała konieczność przyjęcia wniosku inwestora (będącego właścicielem przedmiotowego terenu), wynikającego z potrzeby wyznaczenia nowych terenów zabudowy mieszkaniowej z usługami w miejscowości Tarnawatka.

Aby umożliwić kontynuację prac nad planem i jego przyjęcie przez Radę Gminy Tarnawatka, w celu stworzenia warunków do uruchomienia procesów inwestycyjnych, konieczne jest dostosowanie ustaleń Studium do wymogów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

6. Synteza zmian (z uwzględnieniem art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym):

W projekcie zmiany Studium:

- 1) określa się uwarunkowania dla terenu objętego zmianą Studium, zgodnie z przepisami §4 ust.1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy;
- 2) wprowadza się zmianę w strukturze przestrzennej Gminy Tarnawatka z uwzględnieniem art. 10 ust.2 pkt 1 w/w ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, polegającą na zmianie przeznaczenia terenu, położonego po zachodniej stronie drogi gminnej nr 011581L w miejscowości Tarnawatka z funkcji zabudowy rzemieślniczo-handlowej na funkcję zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami.
- 3) pozostałe ustalenia Studium pozostają bez zmian.

Wyżej wymienioną zmianę wprowadza się:

- 1) **w tekście Studium** noszącym tytuł: „STUDIUM UWARUNKOWAN I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY TARNAWATKA” w rozdziale 3

„KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA TERENÓW ZABUDOWANYCH” – w formie tekstu zapisanego pogrubioną czcionką i kursywą;

- 2) **na rysunku Studium w** skali 1:10 000 noszącym tytuł „GMINA TARNAWATKA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO. ELEMENTY POLITYKI PRZESTRZENNEJ” - wyznaczony teren wyróżniono liniami rozgraniczającym, oznaczono barwnie kreskowaniem jasnobrązowo- czerwonym i opisano symbolami literowymi „MN/U”.

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY
K. Mańdziuk
Kazimiera Mańdziuk